

rada.gov.ua/laws/show/2145-19. — Дата звернення: 25.12.2017.
— Назва з екрана.

3. Розпорядження Кабінету Міністрів України
«Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування

загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року» від 14 грудня 2016 р. № 988-р [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249613934>. — Дата звернення: 25.12.2017. — Назва з екрана.

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ: ІСТОРІЯ ТА СЬОГОДЕННЯ

О. Ситніков

Таблиця

Заявки управлін освіти і науки державних адміністрацій
на підвищення кваліфікації педагогічних працівників ЗП(ПТ)О

Рік	Кількість слухачів за формами навчання			
	денна	очно-дистанційна	дистанційна*	заочна
2015	25	364	-	1609
2016	44	733	-	1223
2017	-	775	64	1161
2018 (план)	-	912	-	1088

*експериментальні групи

Як бачимо, простежується позитивна динаміка зростання очно-дистанційної форми навчання.

Пріоритетними напрямками підвищення кваліфікації педагогічних працівників на базі Інституту є:

- вдосконалення і розвиток загальнопедагогічної, загальнопсихологічної, методичної, інформаційно-комунікаційної компетентностей слухачів, елементів їхньої педагогічної майстерності;
- формування умінь дослідницької діяльності, наукової, науково-технічної і технологічної компетентностей слухачів відповідно до їхньої фахової спеціалізації, підготовка до впровадження новітніх виробничих технологій у навчально-виробничий процес професійних навчальних закладів;
- підготовка педагогічних працівників до реалізації інноваційної освітньої діяльності у професійних навчальних закладах;
- підвищення загальнокультурного рівня, творчого та інтелектуального потенціалу педагогічних працівників, стимулювання їхньої здатності до самоосвіти і саморозвитку, подолання стереотипів професійної діяльності.

Поширеною категорією слухачів Інституту є майстри виробничого навчання і викладачі професійно-теоретичної підготовки.

На рисунку показано структуру навчального плану підвищення кваліфікації майстрів виробничого навчання за очно-дистанційною формою навчання.

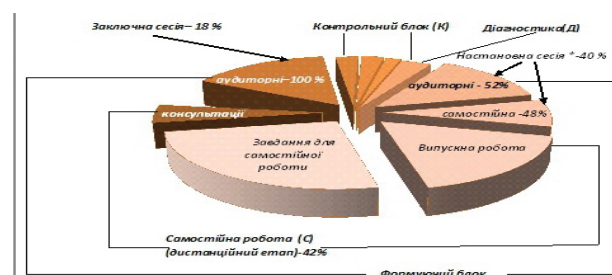

Рис. Структура навчального плану для майстрів виробничого навчання за очно-дистанційною формою навчання

Білоцерківський інститут неперервної професійної освіти (далі - Інститут) (попередня назва - Інститут післядипломної освіти інженерно-педагогічних працівників (м. Донецьк)), почав працювати з 1979 року.

Відповідно до постанови Ради Міністрів СРСР № 1007 від 10 грудня 1976 р., Ради Міністрів УРСР № 613 від 17 грудня 1977 р., Наказом Державного комітету Донецьку філію Всесоюзного інституту підвищення кваліфікації керівних працівників і спеціалістів професійно-технічної освіти з 1 січня 1979 р. перетворено в Республіканський інститут підвищення кваліфікації працівників професійно-технічної освіти (надалі - Інститут).

8 листопада 2007 р. розпорядженням Кабінету Міністрів України №969-р створено Університет менеджменту освіти. Донецький інститут післядипломної освіти інженерно-педагогічних працівників став його відокремленим підрозділом під назвою Інститут післядипломної освіти інженерно-педагогічних працівників (м. Донецьк) ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», ліцензованим за IV рівнем акредитації.

З 2009 р. Інститут очолює кандидат історичних наук, доцент Ситніков Олександр Пантелійович, за ініціативи якого у 2010 р. розпочато нову сторінку історії Інституту - навчальний заклад відкрив свої двері студентам. Зараз в Інституті здійснюється підготовка фахівців для професійної освіти за освітньо-професійними програмами першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти за спеціальностями: «Професійна освіта (Дизайн)»; «Професійна освіта (Охорона праці)»; «Психологія»; «Менеджмент за спеціалізацією «Управління навчальним закладом»»; «Педагогіка вищої школи».

Основні напрями діяльності Інституту:

- підготовка фахівців та курсове підвищення кваліфікації керівників і педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти;
- науково-методична робота;
- науково-дослідницька робота.

Освітній процес в Інституті здійснюється за денною, очно-дистанційною, дистанційною, заочною формами. Наставна сесія при очно-дистанційній формі навчання проводиться в режимі онлайн. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти (ЗП(ПТ)О) за держбюджетом проходить у 15 областях України та м. Київ. Обсяг держбюджету - 2000 осіб, який завжди виконується на 100%.

Щороку в Інституті підвищують кваліфікацію майже 500 осіб за кошти фізичних та юридичних осіб, зокрема: персонал, який залучається до професійного навчання на виробництві, викладачі закладів вищої освіти (технікумів і коледжів) та інші.

У таблиці показано розподіл держбюджетного замовлення за формами навчання (2015-2018 рр.).

- Вхідний контроль (Д).
- Наставозна сесія.
- Виконання завдань згідно з індивідуальним планом (С).

ном (С).

- Поточний контроль: тестування (К).
- Консультації за допомогою системи Інтернет (чат, форум) (С).
- Підсумкова випускна робота (С).
- Заключна сесія.
- Вихідний контроль (К).
- Захист підсумкової випускної роботи (К).
- * Проводиться в режимі Online

Як свідчать дані рисунку, у структурі навчального плану значну частку займає самостійна робота слухачів.

Інститут створює умови для самостійного засвоєння слухачами навчального матеріалу. Щорічно поповнюються ресурси методичного супроводу освітнього процесу. Так, тільки за три останні роки (2015–2017рр.) розроблено навчально-методичних посібників – 22 прим., методичних рекомендацій – 30, електронних дидактичних комплексів – три.

Для проведення занять у дистанційному режимі застосовується платформа PRUFFME, яка дає змогу підключатися до 50 користувачів одночасно, забезпечує інтерактивне спілкування викладача та слухачів. У зв'язку зі збільшенням обсягу очно-дистанційної форми навчання, усі лекції згідно з робочими програмами представлені у вигляді презентацій, які доступні для користування слухачами протягом усього періоду навчання.

Вхідне, комплексне модульне, вихідне онлайн тестування організовані на платформі MOODLE. У розділі «Слухачу», що представлений на сайті Інституту, знаходиться інформація стосовно проходження курсів підвищення кваліфікації, а саме: анкета онлайн, документи (анкета слухача, індивідуальні плани), тематика підсумкових випускних робіт.

На сайті Інституту створено розділ «Методична скарбничка», що містить бази ресурсів з новітніх виробничих технологій за галузями, інноваційних педагогічних технологій навчання та виховання за професіями. Створено мультимедійні інформаційні ресурси сучасних технологій виробництва. Розміщено на сайті анотований каталог кращих освітніх практик педагогічних працівників закладів професійної освіти. Згідно з графіком на другому дистанційному етапі здійснюється онлайн консультування слухачів курсів підвищення кваліфікації за тематикою спецкурсів: «Інноваційна діяльність педагога професійної школи», «Новітні виробничі технології в галузі», «Педагогічна майстерність», «Комунікативна культура» — та діє консультативний форум.

Науково-педагогічними працівниками Інституту розроблено електронні навчально-методичні комплекси для змістових модулів, що входять до робочих навчальних програм підвищення кваліфікації за очно-дистанційною формою навчання.

Структура навчально-методичних комплексів включає:

- анотацію;
- перелік модулів і тематичні плани;
- лекційний матеріал з презентаціями;
- методичні рекомендації та завдання до практичних занять;
- питання до обговорення на семінарських заняттях;
- методичні рекомендації та завдання для виконання самостійної роботи слухачів;
- практичний порадиш для виконання підсумкових випускних робіт;

- тематика підсумкових випускних робіт;
- глосарій;
- список рекомендованої літератури;
- гіперпосилання на Інтернет-ресурси та постійні Інтернет-семінари кафедр.

Крім того, щорічно у закладах професійної (професійно-технічної) освіти викладачами проводяться тренінги, майстер-класи, круглі столи. У 2017 р. проведено круглих столів з психолого-педагогічних і методичних питань застосування ІКТ-технологій – 6, майстер-класів – 2. На вищезазначені заходи отримані листи-подяки від ЗП(ПТ)О й обласних науково-методичних центрів ПТО.

Значний інтерес у науковців та практичних працівників ЗП(ПТ)О викликають Міжнародні Web-заходи. Так, у III Міжнародній науково-практичній Інтернет-конференції «Психолого-педагогічні аспекти навчання дорослих в системі неперервної освіти», що проведено у листопаді 2017р., взяли участь 105 учасників з України, Азербайджану, Грузії, Казахстану, Білорусі та Німеччини.

Педагоги-практики беруть активну участь у міжнародних фахових науково-практичних Інтернет-семінарах:

- 2015 р. «Інноваційні технології при підготовці фахівців автотранспортної галузі»;
- 2016 р. «Інноваційні технології при підготовці фахівців ресторанного господарства»;
- 2017 р. «Інноваційні технології при підготовці кваліфікованих робітників зварювального виробництва». Семінар проводився сумісно з Департаментом професійної освіти МОН України та Міжгалузевим центром Інституту електрозварювання ім. Є. О. Патона. У заході взяли участь понад 200 осіб.

Матеріали інтернет-семінарів опубліковано на сайті кафедри методики професійної освіти та соціально-гуманітарних дисциплін: <http://methodica.inf.ua/index.htm>. Зареєстровано відвідувань сайту за 2017 р. – 8832 особи та за 2 місяці 2018 р. – 1913 осіб. На сайті Інституту: <http://ipo-ipp.com.ua/> постійно діє інтернет-семінар «Впровадження психолого-педагогічних технологій в освітній процес», який за три роки відвідало 2748 осіб.

Науковим підґрунтям для удосконалення освітнього процесу є наукова діяльність Інституту. Нижче наведено тематику НДР науково-педагогічних працівників Інституту, починаючи з 1986 р.:

«Неперервна освіта інженерно-педагогічних працівників» – 1986–1990 рр.

«Наукові основи гнучких, самонастроювальних систем підвищення кваліфікації, перекваліфікації та перепідготовки кадрів в умовах ринкових відносин» – 1991–1993 рр.

«Технологічний підхід у дидактиці. Модульне навчання професії» – 1994–1996 рр.

«Дослідження результативності післядипломної освіти інженерно-педагогічних працівників у системі післядипломної освіти» – 1997–2001 рр.

«Неперервна післядипломна освіта керівних працівників професійно-технічних навчальних закладів в умовах ринкових відносин» – 2002–2006 рр.

«Удосконалення системи підвищення кваліфікації педагогічних кадрів ПТО у світлі досягнень науково-технічного прогресу» – 2007–2011 рр.

«Реалізація диференційованого підходу до розвитку психолого-педагогічної школи та методичної компетентності педагогічних працівників професійної школи в системі підвищення кваліфікації» – 2012–2016 рр.

«Удосконалення сучасних моделей підвищення кваліфікації педагогів професійної освіти у контексті формування та розвитку професійної компетентності (РК № 0117 и 002381)» – 2017–2021 рр.

За результатами наукових досліджень видано дві монографії:

«Безперервна післядипломна освіта інженерно-педагогічних працівників України» (2000 р.);

«Неперервна освіта керівних кадрів професійно-технічних навчальних закладів» (2005 р.).

Розроблено прогностичні моделі професійної компетентності керівних та педагогічних кадрів закладів професійної (професійно-технічної) освіти, концепцію інтегративно-модульної системи та технології професійного навчання.

Підготовлено 18 підручників з грифом МОН для закладів професійної (професійно-технічної) освіти будівельного профілю як інтегровані курси модульного навчання.

Інститут має зарубіжні зв'язки з: Республіканським інститутом професійної освіти (Білорусь, м. Мінськ); Мінським державним профе-

сійно-технічний коледжем кулінарії (Білорусь, м. Мінськ); Краківською Академією ім. Анджея Фрича Моджевського (Польща, м. Краків); АО «Національний центр підвищення кваліфікації «Орлеу» (Інститут підвищення кваліфікації педагогічних працівників по Жамбильській області) Республіки Казахстан».

Інститут постійно, бере участь у Міжнародних виставках.

Так, за участь у виставці «Освіта та кар'єра – День студента 2017» Інститут нагороджено Золотою медаллю у номінації «Інформаційні ІТ-технології у вищому навчальному закладі» за розробку методичних рекомендацій щодо застосування інформаційних ІТ-технологій у професійно-технічних навчальних закладах.

За участь у XXXIII Міжнародній спеціалізованій виставці «Освіта та кар'єра – 2018» Інститут нагороджено Золотою медаллю у номінації «Інформаційні ІТ-технології у вищому навчальному закладі» за електронний ресурс «Онлайн консультування як форма підвищення кваліфікації педагогічних працівників ЗП(ПТ)О в системі післядипломної освіти» (автор Г. Горлова).

РОЗВИТОК ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ГАЛУЗІ

П. Олешко

Реформування освіти передбачає інноваційні перетворення у різних сферах життєдіяльності людини, набуття особистістю компетентностей для підвищення конкурентоздатності, інтеграцію у світовий освітній простір. Усе це актуалізує пошук ефективних способів професійного розвитку педагогів в умовах інноваційного освітнього середовища післядипломної педагогічної освіти.

Найбільшим викликом реформування освітньої галузі відповідно до нового Закону України «Про освіту» є готовність педагогів до змін. Для системи післядипломної педагогічної освіти це вимагає перегляду змісту та форм підвищення кваліфікації. Важливим є впровадження компетентнісної моделі освітньої діяльності, урахування умов децентралізації управління освітою та автономії навчального закладу. Зміни в освітньому середовищі залежать, передусім, від підготовки спеціалістів, які могли б упроваджувати в практичну діяльність сучасні освітні технології, найкращі результати педагогічних досліджень. Навчання педагогічних працівників потребує пошуку механізмів реалізації головної мети післядипломної освіти, яку сформульовано як професійний розвиток дорослої професійної особистості.

Волинський ІППО вже сьогодні працює над визначенням нового змісту підвищення кваліфікації. Актуальною є переорієнтація системи навчання з педагогами із подачі знань на вміння вчитися, на самоосвіту, на здійснення критичного аналізу інформації. Підвищення кваліфікації педагогів є цілеспрямованим, спеціально організованим процесом систематичного оновлення професійної компетентності працівників освіти, зумовленого динамікою розвитку суспільства, освіти та потребами, що впливають із особистого досвіду і специфіки діяльності педагога.

Метою статті є обґрунтування ефективних способів професійного розвитку педагогів у системі післядипломної педагогічної освіти в умовах реформування галузі.

Стратегія діяльності Волинського ІППО визначається напрямками Концепції нової української школи. У контексті завдань реформування освіти колектив Інституту зосереджує увагу, насамперед, на роботі з

педагогами як найважливішим ресурсом для проведення змін, виконує свою місію щодо науково-теоретичного, науково-методичного й інформаційного забезпечення модернізації освіти на регіональному рівні. Нині можна стверджувати, що проведено системну роботу з низки актуальних питань, досягнуто певних результатів, виявлено ризики, окреслено відповідні завдання.

Зважаючи на особливості організації навчально-виховного процесу в початковій школі, унесено зміни до навчально-тематичних планів курсів підвищення кваліфікації вчителів початкових класів, сплановано проведення постійних семінарів, тренінгів, виїзних засідань кафедр, відділу. Особлива увага приділяється організації роботи з педагогами, які у 2018–2019 навчальному році набиратимуть перший клас і працюватимуть за новим Державним стандартом початкової освіти.

Створено систему роботи з педагогами початкової школи, а саме: проводяться навчання педагогічних працівників за інтегрованими курсами у початковій школі; створено інтернет-ресурс для самоосвіти педагогів; проводяться науково-методичні заходи для методистів методичних служб і педагогів; створено координаційну раду щодо вивчення й упровадження нових Державних стандартів та освітніх програм загальної початкової освіти; здійснюється інформаційна діяльність щодо реалізації Концепції в експериментальних класах; налагоджено співпрацю з педагогічними навчальними закладами області.

В умовах реалізації Концепції нової української школи визначено чотири експериментальні освітні заклади, навчанням у пілотних класах охоплено 225 учнів. Створено дистанційний курс для роботи вчителів в експериментальних класах, напрацьовуються навчальні матеріали для учнів перших класів з метою розміщення на онлайн-платформі. Освітній інформаційний простір Інституту для цього має всі можливості.

Електронні ресурси ВІППО:

- <http://vippo.org.ua> – офіційний сайт Волинського ІППО;
- <http://dn.vippo.org.ua> – платформа для організації очно-дистанційної форми навчання DLET;